

ÅTERBRUK AV GRAVAR OCH GRAVKVARTER

GAMLA GRAVAR och gravkvarter är en resurs för framtiden. På många kyrkogårdar och begravningsplatser ökar antalet återlämnade gravplatser. Ibland står nästan hela kvarter utan aktiva gravrätter och på många gravplatser står den gamla gravvården kvar. För kyrkogårdsförvaltningarna innebär detta ökande skötselkostnader samtidigt som delar av kyrkogården blir allt mer öde.

För att undvika detta kan såväl enskilda gravplatser som större områden användas på ett nytt sätt. Stora familjegravar, stenfriser och häckar kan ofta återanvändas. Det gäller även äldre gravområden med så kallade allmängravar.

Återbruket kan handla om att infoga nya gravskick, exempelvis askgravlund och askgravplatser, bland de äldre gravarna eller om att göra en ny gravplatsindelning.

Kursen visar hur man konkret och stegvis kan gå tillväga för att förnya en äldre gravplats eller ett helt gravområde.

Förnyelsen måste ske med hänsyn till kulturhistoriska värden. I kursen sker en genomgång av hur dessa värden både kan bevaras och utvecklas i ett nytt sammanhang.

MÅL

Att visa hur man genom återbruk kan levandegöra äldre delar av en begravningsplats, minska behovet av ny gravmark och samtidigt erbjuda invånarna ökad valfrihet beträffande gravskick.

KURSEN ÄR AVSEDD FÖR

Förtroendevalda samt chefer, arbetsledare och övrig kyrkogårdspersonal.

KURSLÄNGD

1 dag

KUR SINNEHÅLL

- Lämpliga gravar eller områden
- Vad säger lagen?
- Vilka gamla strukturer bör bevaras?
- Hur foga in det nya utan att riskera kulturhistoriska värden?
- Allmänna linjen, kyrkogårdskultur eller markresurs?
- Hur tätt kan nya gravar placeras?
- Hur stora kan de nya gravvårdarna vara?
- Hur får de se ut?
- Behöver de gamla stenarna matas in?
- Behövs en ny gravkarta?
- Samarbete med myndigheter
- Information till gravrattsinnehavare, besökare och allmänhet